

Folkeligt Engagement

– om hvordan folkeligt engagement i Danmark kan understøtte global bæredygtig udvikling

1. DERFOR ER FOLKELIGT ENGAGEMENT VIGTIG

Du har brug for verden – og verden har brug for dig: Verden bliver konstant mere forbundet. Det bliver i stigende grad tydeligt, at vi alle – mennesker i Danmark såvel som i udviklingslande - er påvirket af og forbundet gennem større globale sammenhænge. Klimaforandringer, flygtningestrømme og globale markedsmekanismer påvirker os alle på forskellige måder. FN's Verdensmål er et fælles globalt ansvar, hvor alle lande skal arbejde med temaer som bæredygtighed, forbrug, sundhed og ligestilling. Der gøres altså op med forestillingen om, at verdens problemer er at finde i den fattige del af verden, og at de alene skal løses der. De udfordringer, vi møder, hænger sammen og kræver folkeligt engagement for at kunne løses.

Den enkelte kan gøre noget, men fællesskabet kan mere. Derfor er det afgørende, at personer organiserer sig som aktive medborgere i handlekraftige fællesskaber på tværs af det nære og det fjerne, det fælles og det fremmede.

Folkeligt engagement, medborgerskab og deltagelse er nøgleord i et velfungerende demokrati, og det har altid været udgangspunktet for danske organisationers indsatser i Civilsamfundspuljen. Det afspejles i CISUs knap 300 medlemsorganisationer med over 300.000 frivillige foruden en stor gruppe dedikerede ildsjæle som ansatte. De er engageret i lokale, nationale og globale aktiviteter rettet mod at løse internationale problemer. De frivillige ildsjæle arbejder for eksempel i genbrugsbutikker og bestyrelser, udvikler og afhol-

der begivenheder, laver regnskaber, samler ind eller rejser ud i verden som volontører. De mange ildsjæles indsatser drevet af engagement og solidaritet gør en kæmpe forskel. De styrker de danske civilsamfundsorganisationer engageret i udviklings-samarbejdet i det globale syd og deres arbejde ved at:

- skabe fælles interesse- og værdifællesskaber. Det foster solidaritet, ligeværdige og tætte relationer, vedholdenhed og modstandsdygtighed.
- være til stede lokalt og hos de allermost sårbare. Den lokale forankring skaber større ejerskab, bedre forståelse for den lokale kontekst og en større kontaktflade med de mest sårbare og marginaliserede.
- være omstillingsparate og omkostningseffektive. Det opstår gennem ildsjælernes særlige drive, den store viden og styrkelse af målgruppen gennem hjælp til selvhjælp og fokus på aktiv deltagelse.
- være transparente og oplyse om udviklingssamarbejdet i øjnehøjde. Det styrker borgernes globale udsyn og den folkelige opbakning.

Folkeligt engagement står centralt både i CISUs strategi, den danske udviklingspolitiske og humanitære strategi - Verden 2030 - og FN's Verdensmål. Alle fremhæver de vigtigheden af civilsamfundsorganisationers rolle i at skabe og fastholde et folkeligt engagement bestående af borgere og andre aktører, som deltager aktivt i at bekæmpe fattigdom og global ulighed på en bæredygtig måde.

VERDEN 2030

- DANMARKS UDVIKLINGSPOLITISKE OG HUMANITÆRE STRATEGI

"Danmark anerkender værdien af et stærkt, mangfoldigt civilsamfund og vil understøtte dets centrale rolle i at fremme verdensmålene. (...)

Det danske civilsamfund spiller en vigtig rolle i at fastholde et folkeligt dansk engagement i udviklings-samarbejdet og i at dele viden med en bredere skare af danskere om levevilkår og udvikling ude i verden. (...) Den brede folkelige forankring skal fastholdes i civilsamfundsarbejdet, og der skal derfor ske en forenkling af procedurer og krav (...)" (side 13)

CISUS STRATEGI 2018-21.

STRATEGISK MÅL 1: FOLKELIGT ENGAGEMENT OVERALT I INTERNATIONAL UDVIKLING

CISU arbejder for en verden, hvor:

- Folk deltager aktivt i forskellige former for fællesskaber om udviklingen af deres egne liv, vilkår og muligheder.
- Folk er aktive medborgere, ytrer sig og deltager i udviklingen af det omgivende samfund.
- Organisationer samarbejder med andre aktører for at fremme medlemmers og målgruppers rettigheder.
- Organisationer engagerer sig i demokratiske processer og holder beslutningstagere ansvarlige.

2. HVAD ER FOLKELIGT ENGAGEMENT?

Folkeligt engagement er borgernes fælles aktive handlinger for at skabe positive forandringer i verden. CISU arbejder med folkeligt engagement i forhold til borgernes aktive involvering i internationalt udviklingssamarbejde motiveret af samhørighed

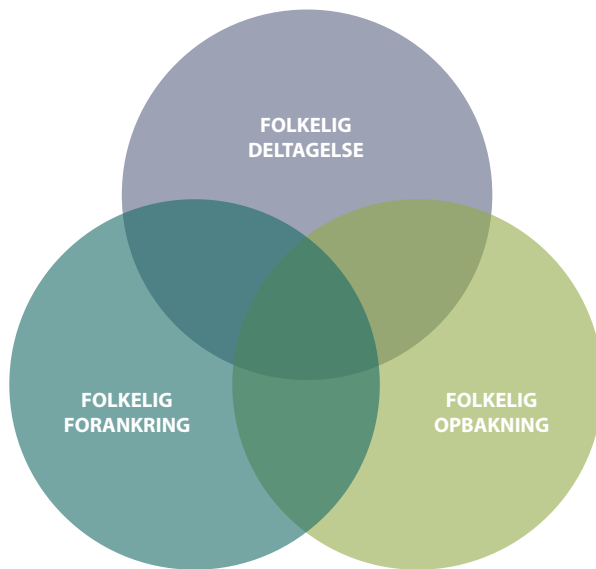
I CISU ser vi folkeligt engagement i tre former:

Folkelig forankring: Borgernes forbindelse til udviklingsorganisationer, der arbejder med internationalt udviklingssamarbejde, som ildsjæle, medlemmer, bidragsydere og andet.

Folkelig opbakning: Borgernes støtte til og anerkendelse af det arbejde og de midler, der prioriteres til udviklingssamarbejde.

Folkelig deltagelse: Borgernes aktive deltagelse i initiativer, som understøtter global bæredygtig udvikling. Deltagelse kan variere markant i form og tid.

og solidaritet. CISU ønsker at fremme indsætter i civilsamfundsorganisationerne, som danner rammer for at udvikle handlemuligheder og fælles løsninger for en bæredygtig verden med social retfærdighed og klima- og miljømæssig ansvarlighed.

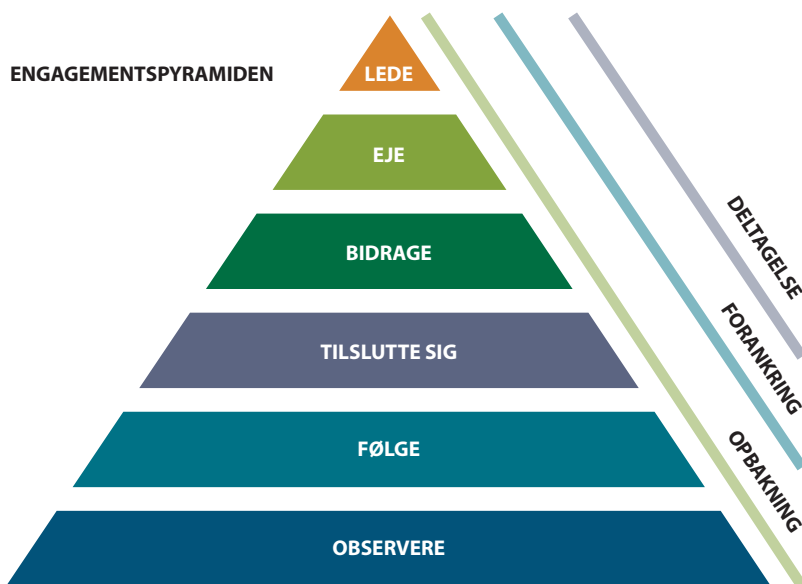

3. FOLKELIGT ENGAGEMENT I PRAKSIS

CISU har medlemsorganisationer og brugere i alle størrelser, som er lokalt forankret over hele Danmark. Samtidig er organisationerne engageret i tætte partnerskaber med andre civilsamfundsorganisationer ude i verden. I mødet mellem mennesker fra nær og fjern opstår relationsbånd, som skaber meningsfulde og bæredygtige udviklingsresultater. CISUs medlemsorganisationer er ligeledes engageret i de danske lokalsamfund, som de er en del af, og deres ildsjæle deltager på forskellige måder i udviklingssamarbejde og oplysningsarbejde i Danmark. Disse initiativer er med til at understøtte den folkelige opbakning i Danmark. Organisationers indsætter er altså med til at øge alle tre former for folkeligt engagement i globalt bæredygtigt udviklingssamarbejde i Danmark.

Folkeligt engagement kan tage mange former og variere i dybde og intensitet. Der er overlap mellem de tre cirkler - personer kan bevæge sig mellem de tre former, for eksempel ved at deltage intensivt i en periode og i anden være et mere passivt medlem. Det kan også være ved at en person er engageret i en sag i flere organisationer på forskellige måder.

Opbakning, forankring og deltagelse som visualiseret i cirklerne uddybes i seks typer i Engagementspyramiden. Nederst i pyramiden er det sporadiske engagement, og øverst er det dybere engagement. Pyramideformen illustrerer, at antallet af personer oftest er større i bunden og mindre øverst.

Inspireret af The Engagement Pyramid, udviklet af Gideon Rosenblatt

TYPE	BESKRIVELSE	EKSEMPEL: PERSONEN...
Lede	<ul style="list-style-type: none"> • Personen er ikke kun engageret, men er også den 'engagerende'. • Sagen er en del af personens identitet, og personen er villig til at bruge tid og tage aktivt lederskab. • Personen leder andre i at udbrede en sag eller en organisations arbejde generelt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organiserer lokalsamfundet om en sag. For eksempel ved at organisere sit nabolag omkring bæredygtighedsdagsordenen og holde en grøn byfest. • Påtager sig rollen som frontfigur i en organisation. Det kan for eksempel være ved at lave bestyrelsesarbejde eller fungere som talsperson.
Eje	<ul style="list-style-type: none"> • Personen handler vedvarende for sagen og investerer over længere perioder sin tid. • Sagen bliver en del af personens identitet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tager aktiv del i en frivilligruppe. • Udbreder sagen ved offentlige debatter eller igennem debatindlæg i den lokale avis. • Koordinerer samarbejdet med en partner i Syd eller tager på monitoreringsrejser. • Arbejder intenst på at fremme en sag igennem forskellige initiativer. Personen kan for eksempel være engageret i flygtninge- og indvandreredebatten ved at være kontaktperson for en flygtning, koordinere den lokale frivilligruppe og deltage i den offentlige debat.
Bidrage	<ul style="list-style-type: none"> • Personen investerer løbende tid i sager • Personen har forpligtiget sig til at udbrede en sag blandt andre og bruger tid på det. • Der er ikke tale om sporadiske impulsive handlinger, men kontinuerlige bidrag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deltager aktivt til debatarrangementer. • Tager del i et lokalt initiativ som for eksempel en indsamling af brugt fodboldtøj eller bager en kage til informationsmødet for nye frivillige. • Hjælper organisationen med at skrive nyhedsbreve eller lave regnskab. • Deler kontinuerligt budskaber på de sociale medier.
Tilslutte sig	<ul style="list-style-type: none"> • Personen er enig, tror på og bakker op om sagen. • Personen bruger ikke meget tid på sagen, men man kan godt støtte op om og lade organisationen bruge sit navn til udbredelse af sagen eller organisationens virke generelt. • Der er tale om sporadiske og impulsive handlinger, der ikke nødvendigvis gentages. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skriver under på et "intentionsbrev" om for eksempel at handle bæredygtigt. • Melder sig som indsamler. • Melder sig ind i en organisation som medlem eller bidragsyder.
Følge	<ul style="list-style-type: none"> • Personen forstår, er interesseret i og relaterer sig til sagen. • Personen har viden om en sag, men deltager ikke aktivt i at udbrede kendskabet til den. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deler sine kontaktoplysninger med en organisation for at følge en sag yderligere. • Møder op til flere enkeltstående events. • Bliver medlem af en Facebook-gruppe og følger aktiviteterne i gruppen passivt. • Giver en enkelt donation til et udviklingsprojekt.
Observere	<ul style="list-style-type: none"> • Personen viser interesse for og er bevidst om en sag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Møder op til et enkelt foredrag. • Læser om sagen i avisen eller på de sociale medier. • Deler en organisations holdninger på et eller flere punkter.

Deltagelse forudsætter, at en person har motivationen til at ville engagere sig samt evnerne og handlerummet til at kunne. Civilsamfundsorganisationerne kan fremme motivation ved at sætte fokus på personens og civilsamfundets rolle og ansvar i et globaliseret samfund og på at skabe stærke, inkluderende fællesskaber mellem ildsjælene. På samme måde kan det være en fordel at sætte fokus på kapacitetsudvikling for at styrke deres evner til at kunne. Læs mere under punkt 5.

4. SÅDAN KAN MAN BRUGE CISU

Puljer: Danske organisationer kan ansøge CISUs puljer om støtte til at lave udviklingssamarbejde baseret på folkeligt engagement sammen med deres partnere. Engagementspuljen giver i 2020 og 2021 også mulighed for at søge støtte til at engagere danskere i udviklingssamarbejde.

Kapacitetsydelse: CISUs medlemsorganisationer kan henvende sig til CISU og få rådgivning om, hvordan man kan arbejde med folkeligt engagement. Man kan desuden deltage i CISUs kurser eller foreslå emner.

5. HVIS DU VIL VIDE OG GØRE MERE

Inspirationsmateriale: På CISUs hjemmeside ligger materiale som inspiration til planlægning og afholdelse af indsatser, der engagerer borgere i udviklingsarbejde. Her finder du også links til en række korte interviews med ildsjæle fra civilsamfundet. Materialet finder du cisu.dk/begreber-2

Medborgerbegrebet: Læs mere om medborgerskab, og hvad der karakteriserer en medborger på CISUs hjemmeside under punktet Medborgerbegrebet, hvis I vil dykke mere ned i sammenhængen mellem folkeligt engagement og medborgerskab: cisu.dk/begreber

MÅLSÆTNING VED HJÆLP AF ENGAGEMENTSPYRAMIDEN

Engagementspyramiden og denne måde at tænke deltagelse kan bruges til at sætte mål for en indsats.

En konkret øvelse: Tegn pyramiden på en tavle eller et stort stykke papir. Markér derpå, hvilket niveau jeres målgruppe befinder sig på. Marker derefter på pyramiden, hvor I gerne vil bevæge målgruppen hen ud fra en refleksion om, hvad jeres mål er. Er det:

- at understøtte det, de gør på det niveau (bliver ved med det/gør lidt mere)?
- at indsatsen skal rykke målgruppen et niveau op?
- at skabe grobund for fremtidigt dybere engagement i en sag ved at mobilisere flere observatører og følgere nu?

CISU TEMAPAPIRER

CISU udvikler tematiske papirer, som beskriver vores opfattelse af, hvordan forskellige centrale begreber i civilsamfundssamarbejde kan forstås og fortolkes i praksis af vores medlemsorganisationer.

De tematiske papirer er baseret på vores praksis og erfaringer fra medlemsorganisationernes internationale arbejde, vores rådgivning og kursusvirksomhed samt vores administration af puljer.

De tematiske papirer godkendes af CISUs bestyrelse. De er ikke statiske dokumenter men vil med passende mellemrum blive revideret på baggrund af indhøstede erfaringer. Samtidig vil flere tematiske papirer blive udarbejdet om andre emner.

Se seneste version og øvrige tematiske papirer på:

cisu.dk/temapapirer

